

Мета дослідження

Оцінити якість життя хворих на деформуючий остеоартрит залежно від віку, статі та стадії захворювання.

Матеріали та методи

Було обстежено 58 хворих на деформуючий остеоартрит (17 чоловіків і 41 жінка), середній вік — $55,8 \pm 2,4$ року. Контрольну групу становили 30 практично здорових осіб, співставних за віком і статтю. Діагноз встановлювали згідно з критеріями ACR (2019). Оцінку ЯЖ проводили за допомогою опитувальника MOS SF-36, який охоплює 8 шкал і дві інтегральні складові — фізичний (РН) та психологічний (МН) компоненти здоров'я. Рівень тривожності визначали за шкалою Спілбергера–Ханіна. Статистичну обробку проводили з використанням критерію Стюдента ($p < 0,05$ вважали достовірним).

Результати та обговорення

У пацієнтів із деформуючим остеоартритом (ДОА) відмічено достовірне зниження показників якості життя (ЯЖ) за всіма шкалами опитувальника SF-36 у порівнянні зі здоровими особами ($p < 0,01$). Найбільш суттєво страждали показники, що відображають фізичне функціонування (PF), рольове фізичне функціонування (RP) та інтенсивність болю (BP), що є прямим наслідком обмеження рухливості, деформації суглобів та постійного больового синдрому.

Середній рівень фізичного компонента здоров'я (РН) у хворих на ДОА становив $44,8 \pm 3,6$ бала, що на 35% нижче, ніж контрольній групі. Психологічний компонент (МН) був знижений до $49,3 \pm 3,1$ бала, що свідчить про зростання тривожності, дратівливості, емоційного виснаження та соціальної ізоляції. ($p < 0,01$). [1, с. 112–118; 2, с. 475–477]

Гендерні відмінності

Жінки з ДОА продемонстрували нижчі показники за всіма шкалами SF-36, особливо за PF, RP, BP та МН ($p < 0,05$), ніж чоловіки. Це узгоджується з даними літератури, які свідчать про вищу частоту остеоартриту у жінок після менопаузи через дефіцит естрогенів, порушення обміну колагену та зниження м'язової маси. [3, с. 62-68; 4, с. 25-30]

Жінки частіше описували біль як “постійний, ниючий, виснажливий”, а чоловіки — як “механічний, що посилюється при навантаженні”. Емоційне сприйняття болю у жінок супроводжувалось зростанням рівня особистісної тривожності (до 73%), що відображалось у нижчих оцінках за шкалами Vitality (VT) та Mental Health (MH).